

...pred mnogimi leti, bil sem še gimnazijec. . . vernik gledališča sem si ogledal vse predstave v bogati gledališki ponudbi našega glavnega mesta. Nekaj predstav iz tistih let se mi je za večno vtisnilo v spomin, lahko bi rekel, v moj gledališki praspomin. Zapomnil sem si jih vsako na drug način v zapleteni zgradbi asociativnih gesel, ki prikličejo sliko na možganski ekran.

No in Večna Mladeniča iz Mestnega gledališča je med temi prapredstavami. Ne spominjam se celote, prikličem pa si lahko končni vtis in nekatere detajle. Brilljantna igra Zlatka Šugmana, izredno močna osebnost starega Vladimirja Skrbinska, ki je sevala z odra, govorna spretnost Markovčiča, močan erotični naboj Nine Skrbinskove, igralska veličina Maje Šugman, kljub vlogici... predvsem pa mi je igra povedala vse o igrilstvu in teatru, ki sem se mu že takrat, mogoče nezavedno, zapisal za vse življenje. Povedala na način, ki ga je nemogoče izraziti z besedami; to je nekakšen vseobsegajoči pojem, širen kot morje; odsihmal me kak val tega spoznanja zaplusne vsak dan...

Več kot petindvajset let kasneje dobim ta tekst v roke. Razočaran ugotavljam, da je razvlečen, predolg, samovšečen. Zreduciram ga na bistveno, ostane samo še esenca, in pred menoj je spet tisto, kar nosim v podzavesti vsa ta leta.

V naši izvedbi je igra skrajšana za celo uro, oziroma kakšnih trideset strani, original ima celo dva odmora, tri dejanja. Tudi oseb pri nas je manj; nečaka spremenim zdaj v nečakinjo (kdo bo gledal tri moške na odru celo uro?), ki nastopa tudi na TV snemanju, režiser je posnet na trak, pacient A je združen kar z nosilnim igralcem... vse skupaj pa sporoča isto kot nekdanja integralna izvedba. Mogoče je bil takrat čas počasnejši, gledalci bolj naklonjeni verbalnim bravuram in neskončnemu dialogiziranju, kaj vem, zdi se mi, da ta igra danes ne bi mogla biti naklonjeno sprejeta, če bi trajala dve uri in pol; danes, ko skoraj povsod od tebe zahtevajo, da poveš vse v enem samem stavku, še boljše z eno besedo, in če imaš srečo, jo smeš potem razširiti še na drugi stavek. Današnji čas je tako salamensko hiter...

Vstopnice so na voljo pri blagajni Cankarjevega doma in uro pred vsako predstavo v Kongresni dvorani Mercurius.

Kongresna dvorana
Mercurius BTO
www.bte-city.com

VEČNA NEIL SIMON MLADENIČA

režija
Vojko Zidar

igrajo
Dare Valič
Aleš Valič
Nina Valič
Irena Prosen

Neil Simon
VEČNA MLADENIČA
The Sunshine Boys

Igrajo
WILLIE CLARKDARE VALIČ
AL LEWISALEŠ VALIČ
MELANIE SILVERMANNINA VALIČ
PATRONAŽNA SESTRAIRENA PROSEN
Glas televizijskega režiserjaVOJKO ZIDAR

PrevodDUŠAN TOMŠE
Priredba, režija in scenografijaVOJKO ZIDAR
KostumografijaTINA ŽEN
Glasbena opremaDARJA HLAVKA
Scenski lepakiROBERT LOZAR
FotografijaTONE STOJKO

PREDSTAVA IMA EN ODMOR

Lučno in tonsko vodstvoACA ILIČ
Maska, rekvizit in garderobaMIHAELA NOVAK
Vodja predstave in gostovanjDARO MAJČEN
Prevoznik predstaveMILENKO ČAČIČ

Montaža tona STUDIO 100, Tonski mojster IZTOK SABADIN
Sceno izdelali SLOVENIJALES HOBBY PROGRAM ČRNUČE, V.Z. IN MATJAŽ MARINIČ

PREDSTAVA JE BILA NAŠTUDIRANA V POMLADI 2001 Z GOSTOLJUBJEM KUDA TRNOVO
IN KULTURNEGA DOMA FRANCA BERNIKA JESENI V DOMŽALAH

DRUGA PRODUKCIJA KULTURNEGA DRUŠTVA ZA DRUGA VSA BESEDILA V GLEDALIŠKEM LISTU
VOJKO ZIDAR., Grafično oblikovanje IVO KORITNIK in www.taxi2001.com, Tisk ??, ?? izvodov

IGRALCI

Tudi sam "... sem že dovolj časa v teatru, da sem se medtem že česa naučil ...", tako da ni nič čudnega, da sem z vsemi nastopajočimi že dolgo usodno povezan. Ko je Aleš Valič z izvrstno igro opozarjal nase že v diplomski predstavi v Mali Drami (gledal sem jo dvakrat zapored), sem se pripravljaj na sprejemne izpite, kmalu zatem sva postala kolega in dobra prijateljca. V Drami sem debitiral ob Daretu v glavni vlogi (po premiernem aplavzu sva se skupaj peljala z dvigalom v garderobo, lopnil me je po rami: "Tako se igra, mladenič!") . Ko je Nina debitirala, tudi v Drami , sem bil njen soigralec, Irena pa me je izbrala z Gojcem Lešnjakom za soigralca ob svojem igralskem jubileju.

DARE VALIČ

debut v ljubljanski Drami septembra '64., od takrat do danes obsega njegov opus že preko stopetdeset gledaliških vlog v večini slovenskih poklicnih gledališč. Stalno prisoten v še neprešteti množini filmskih, televizijskih in radijskih vlog. Iz kičasto lepega mladega ljubimca (definicija pisca) se v zrelih letih spremeni v karakternega nosilca Draminega repertoarja. Danes kriza dneve v koledarju in se rad pohvali, do ure natančno, kako malo mu še manjka do upokojitve, čeprav nastopa skoraj v vseh predstavah matične hiše. Je poln anekdot in pripovedi - pravi pravljicar.

Med kolegi velja: "Če je Polde Bibič H.C. Andersen, je Dare Valič - brata Grimm."

Za svoje magistralne vloge je bil nagrajevan z naslednjimi nagradami : Prešernova študentska '64., Borštnikova '73, Sterjjeva '79, Severjeva '79, Borštnikova '80, Prešernov sklad '85, Zupančičeva '99. Njegov komentar: " Dober si toliko, kolikor o tebi pišejo ! "

ALEŠ VALIČ

upravičeno velja danes za enega največjih mojstrov našega poklica, nosilca repertoarja osrednje gledališke hiše v najbolj ustvarjalnih letih. Je zasedbena želja vseh režiserjev. Debut v tržaškem gledališču '77, po treh sezonah prav tam se seli v ljubljansko Dramo '80. Mnogo nastopa tudi v alternativnih eksperimentalnih gledališčih, njegova Ela v Gleju je legendarna. Izredni profesor na AGRFT za Umetniško besedo. Nastopal je v večini slovenskih profesionalnih gledališč, stalno prisoten na radiu kot izjemen interpret, dolga vrsta vlog na filmu, še več na televiziji. Kot sodelavca ga krasi neizčrpna energija, vrhunska profesionalnost, neverjetna kreativnost in kronična prezasedenost.

Nagrade : Borštnikova '76 , Goriška zlata vrtnica '83,'84, Prešernov sklad '84, Borštnikova '88,'99, Severjeva '99, BORŠTNIKOVA 2001

Njegov komentar: " Srečen v družini, srečen v poklicu. "

NINA VALIČ

zaključila študij na AGRFT v letniku profesorjev Mileta Koruna in Matjaža Zupančiča 1996 z Akademijsko Prešernovo nagrado, tega leta debitirala v ljubljanski Drami v Molierovem Don Juanu. Poslej je kot svobodnjakinja igrala že v tržaškem, kranjskem, ptujskem, ljubljanskem mestnem in narodnem gledališču, posnela že več filmskih vlog in je stalno prisotna na radiu in TV. Kot sodelavka seže v srce, talentirana, izredno delovna, s svetlo prihodnostjo. Najpogosteje nastopa v Drami, njeno geslo pa se glasi: " Ko bom velika, bom igralka - to je moja pravljica. "

IRENA PROSEN

Tudi Irenina popotnica v kariero je Študentska Prešernova nagrada '60 za vlogo v diplomski predstavi. Zatem je posvetila štiri leta izključno filmu in posnela zavidanja vredno število filmskih vlog, od katerih osem sama navaja kot pomembnejše. Zanimivi so producenti, od naše Vibe , zagrebskega in beograjskega do Italijanov, Američanov in vseh možnih kombinacij med njimi v koprodukcijah. Kot filmska diva se je naselila v Beogradu in delovala v dveh tamkajšnjih gledališčih (Savremeno pozorište in Pozorište na Terazijama) 22 let.

Leta '86 je posnela za United Artists iz Los Angelesa dva filma, Kolesa terorja in Pobeg iz Sobihora. Od '87 živi in dela spet v rodni Ljubljani, največ vlog v zadnjem času je posvečenih otrokom v produkciji Mojega gledališča, več pa je tudi odmevnih nastopov v komedijah, ki potujejo širom Slovenije. Njen motto: " Mnogo je igrancev, malo umetnikov" - sebe ima za igralko.

Na koncu naj zapišem še svoj svečani nagovor (v integralni verziji) sodelavcem in gostom po uspeli javni generalki za 108 gledalcev, v Domžalah, 9. oktobra letos:

" MALCE TIŠINE BI PROSIL !! (medklici: govor! govor!)
Z VELIKIMI IGRALCI JE LAHKO BITI DOBER REŽISER !"

Vojko Zidar, konec oktobra, 2001

OSNOVNI PODATKI O AVTORJU

Rojen leta 1927 v New Yorku, ZDA, kjer živi in dela še danes. Vsa njegova dela odlikuje izredna komunikativnost, karakterna izdelanost, dramaturško izpiljena struktura in prefinjen občutek za pripovedovanje zgodb . Njegov opus je stilno zelo raznovrsten in sega od aktualne satire preko situacijske in karakterne komedije do drame in melodrame. Vsa dela se ukvarjajo z univerzalno tematiko, kar jih dela vedno aktualna in sveža, saj se na nek način stikajo z vsakim časovnim obdobjem. Osrednja tema je namreč urbani človek, soočen s problemi, ki mu jih nalaga vsakdanjik in boj za preživetje. Sleherno zgodbo izdela z univerzalno, mojstrsko dramaturško tehniko in skozi humorno optiko, glavnima odlikama in razlogoma za njegovo popularnost po vsem svetu. Neverjetna vera v življenje in optimizem obrneta vsako situacijo v pozitivno smer.

Pisati je začel v zgodnjih petdesetih, najplodovitejše obdobje sega od začetka sedemdesetih do konca osemdesetih let minulega stoletja. Znani , torej uprizorjeni del njegovega opusa obsega več kot petindvajset dram in prav toliko filmskih scenarijev, deset scenarijev za televizijske filme in serije in nekaj radijskih iger. Najpomembnejša dela so : dramatika - The Sunshine Boys, California Suite, Chapter Two, Laughter on the 23rd Floor, The Gingerbread Lady; scenaristika - Murder My Death , Sluggers Wife , The Marying Man .

NAŠA PRIREDBA

V originalni verziji je drama skoraj dvakrat daljša , z dvema odmori . Igranje integralne verzije bi trajalo skoraj tri ure . Naša priredba je besedilo skrčila na bistvene elemente ne da bi spreminjala vsebino. Že iz samega originala je razvidno, da je moral nastati kot zapis z zadnjih vaj za prapremiero in je zatorej poln popolnoma specifičnih besednih iger in štosov, ki sta jih narekovala in izumljala takratna interpret glavni vlog. Zlahka si predstavljamo veliko govorno spretnost igrancev in tudi idolatrijo občinstva, ki je hvaležno spremljalo tako razvlečeno igro dveh zvezdnikov.

Po drugi strani pa je ta priredba tudi drzna, saj spremni spol nečaku v nečakinjo in ekonomizira število nastopajočih s tem , da vlogo medicinske sestre v televizijskem skeču podeli njej. Popolnoma brez škode za vsebino in igro samo je tudi ukinitve vloge Pacienta A, ki je bila verjetno napisana kot usluga kakšnemu takratnemu stričku Williju . Vloga televizijskega režiserja, ki v originalu nastopa na odru , je pri nas posneta na trak in na koristen način igro poganja ter je ne zadržuje. Verjamem, da smo s to posodobitvijo igri naredili le uslugo, jo s tem postavili v današnji hitrejši čas in dosegli tisti optimum ure in pol čiste igre.

S TO PREDSTAVO SE KLANJAM IGRALCEM IN GLEDALIŠČU.

Vojko Zidar